

§ 134

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 20.5.2021 § 80 (autovaurio)

HEL 2021-003329 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 20.5.2021 (80 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikkö on 20.5.2021 (80 §) päätöksellään hylännyt 27.2.2021 osoitteessa Käskynhaltijantie tapahtuneeseen ajoneuvon vaurioitumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa 364,57 euron määräisestä vahingonkorvauksesta 27.2.2021 kello 18.50 Käskynhaltijantiellä, Mikkolantien ja Siltavoudintien välillä, tapahtuneeseen auton vaurioitumiseen liittyen. Hakijan auton rengas oli vaurioitunut kuoppaan ajamisen seurauksena. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan, että kaupunki oli ollut tietoinen Käskynhaltijantien huonosta kunnosta jo tammikuulla 2021, koska paikkauksia oli suoritettu tammikuun lopulla. Hakijan käsityksen mukaan paikkaukset oli tuolloin suoritettu huolimattomasti tai väärin menetelmin, koska I-luokan väylään oli ilmestynyt kuoppia jo ennen vahinkopäivää 27.2.2021. Hakijan käsityksen mukaan paikalla kahtena edellisenä päivänä eli 25.2. ja 26.2 tarkastusajoa suorittaneen kunnossapidon paikkausryhmän olisi pitänyt ryhtyä korjaustoimenpiteisiin tai asettaa kuopista varoitusmerkkejä autoilijoille vahinkojen välttämiseksi. Hakijan omalla toiminnalla ei hänen mukaansa ole voinut olla vaikutusta vahingon syntymiseen, koska kadussa olevan montun syvyyttä ei voi ratin takaa nähdä. Vielä hakija on epäillyt, että kuoppien korjaaminen tammi- ja helmikuun lopulla olisi kaupungin toimesta "tahallaan säästömielessä jätetty asianmukaisesti tekemättä, kun on ollut tiedossa koko väylän uudelleen asfaltointi toukokuun aikana".

Perustelut

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

Lautakunta viittaa yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja ottaa huomioon asiassa saadun uuden kunnossapidon selvityksen. Lautakunta yhtyy yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin. Saadun selvityksen perusteella ei ole tullut esiin aihetta päätöksen muuttamiseen.

Pelkät Käskynhaltijantiellä olevat kuopat eivät yksinään aiheuta vahingonkorvausvastuuta kaupungille kadunpitäjänä. Kaupungin vahingonkorvausvastuu konkretisoituu vain, mikäli kaupunki on laiminlyönyt velvollisuuttaan pitää katu tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Olosuhteiden ollessa kuoppien syntymiselle otolliset, saattaa isokin kuoppa syntyä hyvin nopeasti eikä kuopan muodostumista tiettyyn paikkaan pysty aina asianmukaisesti suoritetusta valvonnasta huolimatta ennakoimaan. Ainoastaan ennakoitavaa on, että niitä syntyy tiettyissä olosuhteissa ja usein kohtaan, jossa on vesilätäkkö. Yksikön päällikön päätöksen perusteluihin viitaten todetaan, että vahinkoajan kohtana olosuhteet olivat otolliset isonkin kuopan syntymiselle lyhyessä ajassa.

Kunnossapitopalvelua kaupungille suorittavan Staran selvityksen mukaan kuoppien paikkaukseen käytetään yleisesti Helsingissä ja muissa kaupungeissa sekä valtion maanteillä ns. kylmämassaa. Kyseessä on tavanomaista asfalttia runsaammin bitumia sisältävä asfaltti, joka on tarkoitettu kuoppien paikkaamiseen ja joka on helpommin muovattavaa ja tiivistettävää kuin tavallinen koneella levitettävä ja jyrällä tiivistettävä asfaltti. Työ on tehty tarvittavan ammattitaidon ja koulutuksen omaavan henkilöstön toimesta. Se, että talvella tehty paikkaus joudutaan korjaamaan uudestaan, ei ole osoitus työvirheestä tai muusta laatupoikkeamasta, vaan kyseessä on käytettävän materiaalin ja kelin yhteisvaikutus. Talviolosuhteissa ei ole mahdollista suorittaa pikaisia paikkauksia paremmin kestäväällä asfalttimassalla, koska sellaiset massatyypit edellyttävät tyypillisesti aineksen kuumentamista. Kaikki korjaustoimet vaativat kunnolla onnistuakseen sen, että ajorata on kohtuullisen kuiva. Minkään tyyppisen paikkausmassan laittaminen suoraan vesilätäkköön ei anna kovin pitkään kestäväää lopputulosta. Silti näinkin joudutaan olosuhteiden pakosta joskus tekemään parempien menetelmien puuttuessa. Tällöin paikkaa on tarpeen seurata ja tarvittaessa korjata uudelleen.

Yksikön päällikön päätöksen perusteluista ja saaduista selvityksistä ilmenee, että kaupunki on jatkuvasti suorittanut runsasta ja säännöllistä valvontaa katualueella. Alueella oli suoritettu pikapaikkaustoita tammi-kuun 2021 lopussa. Käskynhaltijantiellä on keskimääräinen vuorokausiliikenne (KVL) vuoden 2016 laskentatietojen mukaan 7896 ajoneuvoa, josta noin puolet ajanee vastakkaisiin suuntiin, joten tässä tapauksessa n. 4000 ajoneuvoa menee vuorokausittain ko. kaistalla eikä muita va-

hinkohakemuksia kuopasta ole tehty. Kuoppa on ollut huolellista ajotyyliä noudattaen havaittavissa ja väistettävissä.

Kaupunki katsoo, että suoritettut paikkakorjaukset oli suoritettu talviolosuhteissa oikein menetelmin ja huolellisesti. Johtuen vesikelillä tehtyjen paikkausten haastavista olosuhteista ja materiaaliominaisuuksista on mahdollista, että paikka reikiintyy pian uudestaan. Tämä ei ole kuitenkaan työ- eikä huolimattomuusvirhe, eikä tienpitäjän veloitteen laiminlyönti. Mahdollisilla määrättyä aluetta koskevilla uudelleenpäälystämistä tai muuta laajempaa kunnostusta koskevilla suunnitelmilla ei koskaan ole vaikutusta pikapaikkauksiin. Niitä suoritetaan jatkuvasti, tarpeen vaatiessa, myös laajemmin korjattaviksi suunnitelluilla katualueilla.

Kunnossapidon paikkausryhmä ei ollut havainnut korjaamista vaativia kuoppia kierroksillaan 25.2.2021 ja 26.2.2021. Paikkaustoimenpiteisiin oli ryhdytty eli päälystevaurio paikattu vielä samana yönä kun ilmoitus vauriosta oli 1.3.2021 klo 2.49 tullut kaupungille päivystysnumeroon.

Edellä esitetyillä ja muutoin yksikön päällikön päätöksessä todetuilla perusteilla kaupunki katsoo toimineensa asiassa huolellisesti kunnossapitovastuun osalta. Ajoradan kuntoa on seurattu säännöllisesti, tarvittavat korjaustoimet on tehty ilman viivytyksiä ja kunnossapidossa on noudatettu hyvää tienpitotapaa.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijalle kuoppaan ajamisen seurauksena syntyneestä vahingosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1-4 §, 14 §

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

01.03.2022

1 Oikaisuvaatimus 27.5.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi e-kirjeenä 24.5.2021. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 1.6.2021 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 27.5.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön päällikkö 20.05.2021 § 80

HEL 2021-003329 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 15.3.2021 esittänyt kaupungille 364,57 euron suuruisen vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvo vaurioitui 27.2.2021 kello 18.50 ajettaessa kuoppaan osoitteessa Käs-kynhaltijantie, Mikkolantien ja Siltavoudintien välillä.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liiketurvallisuus ja liikenteen esteettömyys. Kadun kunnossapito käsittää muun muassa katurakenteiden kunnossapidon, kuten rikkoutuneen päällysteen korjaamisen tai uudelleen päällystämisen.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä kadut ja kevyen liikenteen väylät jaetaan kolmeen hoitoluokkaan katuluokituksen sekä väylän vilkkauden mukaan. Pääkadun ja erittäin vilkkaan liikenteen väylän (I-luokan kadun) päällysteessä ei ole vaurioita yksittäisiä viivahalkeamia lukuun ottamatta ja urasyvyys on vähäinen. Kokoojakadun ja vilkasliikenteisen kevyen liikenteen väylän (II-luokan kadun) päällysteessä voi olla lieviä vaurioita ja se voi olla

kulunut, mutta urasyvyys ei saa olla huomattava. Tonttikadun ja vähäliikenteisen kevyen liikenteen väylän (III-luokan kadun) päällysteessä sallitaan vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät saa aiheuttaa vaaratilanteita.

Vahinkopaikka on ajoväylä ja sen hoitoluokka on I.

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta taholta. Selvityksen mukaan vahinkopaikalla on ollut päällystevaurioita, joista on tullut ilmoitus poliisilta kunnossapidon päivystäjälle maanantaina 1.3.2021 kello 2.49. Kaupungin tietojen mukaan tämä on ensimmäinen ilmoitus kuopista päivystykseen tai poliisille. Päällystevaurioita on ollut alueella muutamassa eri kohdassa muutaman sadan metrin matkalla, jotka ovat syntyneet viikonloppun 27.-28.2.2021 aikana. Kunnossapidon paikkausryhmä on reittiseurannan mukaan ajanut kyseistä ajorataa pitkin muun muassa torstaina 25.2.2021 sekä perjantaina 26.2.2021, jolloin korjaamista vaativia kuoppia ei ole ollut. Muussa tapauksessa ne olisi paikattu paikkausryhmän toimesta tai paikalle olisi asetettu varoitusmerkit, mikäli paikkausta ei olisi ollut mahdollista tehdä. Kuopat on paikattu päivystäjän toimesta heti samana yönä, kun ilmoitus kuopista poliisin toimesta kaupungille saapui. Kyseistä ajorataa oli paikattu edellisen kerran tammi-kuun lopussa.

Helmikuun alussa koko maassa oli melkein kolmen viikon ajan poutaista pakkassäätä, kunnes helmikuun viimeisellä viikolla sää muuttui erittäin leudoksi. Ilmatieteen laitoksen Kaisaniemen mittausasemalla keskilämpötila on ollut plussan puolella 25.-28.2.2021. Sateita on esiintynyt lähes päivittäin 19.2.2021-27.2.2021.

Kuoppien syntyminen märkiin ajoratoihin johtuu ajoradalla olevasta vedestä, lämpötilan vaihtelusta 0 °C molemmiin puolin sekä ajoneuvojen renkaiden kuluttavasta yhteisvaikutuksesta. Asfaltti on huokoista, joten vesi pääsee tunkeutumaan sen rakenteisiin. Talvirenkaiden nastat irrottavat kiviainesta ja bitumia, mikä tekee pinnasta huokoisemman ja lisää veden tunkeutumista asfaltin rakenteeseen. Jäättyessään vesi laajenee ja alkaa hajottaa asfaltin rakennetta. Näin ollen olosuhteiden ollessa kuoppien syntymiselle otolliset, saattaa isokin kuoppa syntyä hyvin nopeasti, jopa muutamassa tunnissa. Kuopan muodostumista tiettyyn paikkaan ei voi etukäteen ennakoida. Tyypillisesti reikä alkaa muodostumaan kohtaan, jossa vesi seisoo ja johon kohdistuu kulutusta, kuten ajouraan. Kaikkiin ajourassa oleviin lätäköihin ei kuitenkaan muodostu kuoppia ja koska lätäköitä on runsaasti ajoradoilla samaan aikaan, ei niiden kaikkien tarkastamiseen ole realistisia mahdollisuuksia.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Pelkät Käskynhaltijantiellä olevat kuopat eivät yksinään aiheuta vahingonkorvausvastuuta kaupungille kadunpitäjänä. Kaupungin vahingonkorvausvastuu konkretisoituu vain, mikäli kaupunki on laiminlyönyt velvollisuuttaan pitää katu tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta ei säätele tyhjentävästi kaikkea. Katupäällysteiden laatuvaatimuksista mittayksiköissä (cm) ei ole olemassa kaupunkia sitovaa lakia tai normia. Kadunpitäjänä kunta määrittelee yleisen katujen kunnossapidon palvelutason ja siihen liittyvät laatuvaatimukset. Vahinkopaikan, joka kuuluu hoitoluokkaan I eli pääkatuihin, kunnossa sallitaan yksittäisiä viivahalkeamia ja vähäinen urasyvyys.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti. Kadunpitäjällä on oltava kohtuullinen aika tehdä tarvittavat kunnossapitotoimet kadun pitämiseksi tyydyttävässä kunnossa. Katuja ei voida pitää reaaliaikaisesti täysin moitteettomassa kunnossa.

Asiassa saatujen selvitysten perusteella kaupunki on seurannut ajoväylän kuntoa. Alueella oli tehty edellisen kerran paikkauksia tammikuun 2021 lopussa. Vahinkoa edeltävän kuukauden aikana kyseistä ajorataa pitkin on ajettu kunnossapidon toimesta 38 kertaa, eikä tällöin korjaustarvetta ole havaittu. Kuopat ovat syntyneet ajankohtana, jolloin katu reikiintyy sääolosuhteiden vuoksi hyvin nopeasti.

Vahingonkärsijän oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa kunnossapidosta vastuussa olevan korvausvastuun. Vaikka päällystevauriot olisivatkin joskus hankalia havaita, ajoneuvojen kuljettajia sitovat silti tieliikennelain säännökset. Ajoneuvon kuljettajan on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Kaupungilla on oltava kohtuullinen aika korjata päällystevauriot myös I-luokan kaduilla, sillä katuja ei voida pitää reaaliaikaisesti kaikilta osin

hoitoluokan edellyttämässä kunnossa. Kaupungilla on mahdollisuus korjata päällystevaurio vain, jos se havaitaan tarkastusten yhteydessä tai jos tienkäyttäjä ilmoittaa siitä kaupungille. Kaupungin palautejärjestelmään tehdyt palautteet käsitellään arkisin virka-aikoina. Kaupunki on toiminut asianmukaisesti ryhtymällä välittömästi toimenpiteisiin kuopan korjaamiseksi saatuaan tiedon kuopasta. Päällystevaurio on korjattu samana yönä, kun tieto vauriosta on tullut kaupungille päivystysnumeroon.

Asiassa saatujen selvitysten perusteella vahinkoaikaan vallinneet sääolot ovat aiheuttaneet nopeasti syntyneet kuopat ajoväylään. Kaupunki on ryhtynyt toimenpiteisiin saatuaan tiedon kuopista ja kyseisen ajoväylän kuntoa on seurattu säännöllisesti. Kaupunki katsoo toimineensa huolellisesti ja hoitaneensa kunnossapidon kunnossapitolain mukaisesti, eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 30.12.2020 § 53

Lisätiedot

Marjo Laine, valmistelija, puhelin: 310 38506
kypm.korvausasiat(a)hel.fi